DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

29. september 2011 *

I sag C-187/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Raad van State (Nederlandene) ved afgørelse af 13. april 2010, indgået til Domstolen den 16. april 2010, i sagen:

Baris Ünal

mod

Staatssecretaris van Justitie,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer), og dommerne A. Arabadjiev, A. Rosas, M. Lõhmus og P. Lindh,

* Processprog: nederlandsk.

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: A. Calot Escobar,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Baris Ünal ved advocaten A.H. Hekman og B. Mor-Yazir

— den nederlandske regering ved C. Wissels og M. de Ree, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved G. Rozet og M. van Beek, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. juli 2011,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6, stk. 1, første led, i associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980 om udvikling af associeringen (herefter »afgørelse nr. 1/80«). Associeringsrådet blev oprettet ved

aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, som blev undertegnet den 12. september 1963 i Ankara af Republikken Tyrkiet samt af EØF's medlemsstater og Fællesskabet, og som blev indgået, godkendt og bekræftet på Fællesskabets vegne ved Rådets afgørelse 64/732/EØF af 23. september 1963 (Samling af Aftaler Indgået af De Europæiske Fællesskaber, bind 3, s. 541, herefter »associeringsaftalen«).

2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem Baris Ünal, der er tyrkisk statsborger, og Staatssecretaris van Justitie (statssekretær for retlige anliggender, herefter »Staatssecretaris«) vedrørende sidstnævntes afgørelser om afvisning af at ændre det vilkår, som Baris Ünals tidsbegrænsede opholdstilladelse var underlagt, og om inddragelse af denne opholdstilladelse.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

Associeringsaftalen

3 I henhold til associeringsaftalens artikel 2, stk. 1, har denne til formål at fremme en stadig og afbalanceret styrkelse af de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem de kontraherende parter, herunder på arbejdskraftens område, ved gradvist at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed samt ved at ophæve de restriktioner,

som begrænser etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser, med henblik på at forbedre det tyrkiske folks levevilkår og senere at lette Republikken Tyrkiets optagelse i Fællesskabet.

4 Artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 er affattet som følger:

»Med forbehold af artikel 7 vedrørende familiemedlemmers frie adgang til beskæftigelse har tyrkiske arbejdstagere med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en bestemt medlemsstat:

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i et år, ret til fornyelse af deres arbejdstilladelser i denne medlemsstat hos samme arbejdsgiver, såfremt der er beskæftigelse

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i tre år, ret til i denne medlemsstat med forbehold af den fortrinsstilling, som arbejdstagere fra Fællesskabets medlemsstater har, at modtage tilbud om anden beskæftigelse hos en arbejdsgiver efter eget valg, såfremt dette tilbud er afgivet under normale vilkår og er registreret ved den pågældende medlemsstats arbejdsmarkedsmyndigheder

— efter at have haft lovlig beskæftigelse i fire år i den pågældende medlemsstat, fri adgang til enhver form for lønnet arbejde efter eget valg.«

5 Ifølge artikel 7, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 har familiemedlemmer til tyrkiske arbejdstagere med tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en medlemsstat, såfremt de har fået tilladelse til at flytte til den pågældende medlemsstat, efter at have haft lovlig bopæl dér i mindst tre år, og under forbehold af den fortrinsret, som gives arbejdstagere fra Fællesskabets medlemsstater, ret til at modtage enhver form for tilbud om beskæftigelse.

Nationale bestemmelser

6 I henhold til artikel 8, litra a), i Wet tot algehele herziening van de Vreemdelingenwet (lov om generel ændring af lov om udlændinge) af 23. november 2000 (Stb. 2000, nr. 495, herefter »Vw 2000«) har en udlænding lovligt ophold i Nederlandene, såfremt udlændingen er blevet meddelt en tidsbegrænset opholdstilladelse i henhold til denne lovs artikel 14.

7 Vw 2000's artikel 14, stk. 2, bestemmer:

»En tidsbegrænset opholdstilladelse meddeles med vilkår i tilknytning til det formål, hvortil opholdet tillades. Der kan knyttes andre vilkår til tilladelsen. […]«

8 Ifølge lovens artikel 16, stk. 1, litra g), kan de nederlandske myndigheder afslå en ansøgning om tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis ansøgeren ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til de vilkår, der er knyttet til formålet med hans ophold i Nederlandene.

9 Vw 2000's artikel 16a, stk. 1, bestemmer, at en ansøgning om ændring af en tidsbegrænset opholdstilladelse kan afslås af de grunde, der er anført i lovens artikel 16, stk. 1, litra b)-g).

10 Vw 2000's artikel 18, stk. 1, har følgende ordlyd:

»En ansøgning om forlængelse af gyldigheden af en tidsbegrænset opholdstilladelse som omhandlet i artikel 14 kan afslås, hvis:

[…]

f) et af vilkårene for udstedelsen af opholdstilladelsen eller et andet vilkår, der er forbundet med tilladelsen, ikke er blevet overholdt

[…]«

11 I henhold til Vw 2000's artikel 19 kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages af de grunde, der er nævnt i samme lovs artikel 18, stk. 1, litra f).

12 Artikel 3.51, stk. 1, i Vreemdelingenbesluit 2000 (udlændingebekendtgørelsen af 2000, Stb. 2000, nr. 497, herefter »Vb 2000«) bestemmer:

»Tidsbegrænset opholdstilladelse som omhandlet i [Vw 2000's] artikel 14 med vilkår i tilknytning til fortsat ophold kan meddeles en udlænding, der har opholdt sig i Nederlandene i tre år i henhold til en opholdstilladelse, i følgende tilfælde:

a) familiesammenføring eller familiedannelse med en person med tidsubegrænset opholdsret

[…]«

13 Vb 2000's artikel 3.51, stk. 2, bestemmer, at opholdstilladelse kan meddeles, såfremt udlændingen i den i samme artikels stk. 1 omhandlede periode har opfyldt betingelserne for forlængelse af den oprindelige opholdstilladelse.

14 Vb 2000's artikel 4.43, stk. 1, bestemmer:

»En udlænding, der har lovligt ophold i henhold til [Vw 2000's] artikel 8, litra a), og som ikke længere overholder de vilkår, som opholdstilladelsen er underlagt, skal straks meddele dette til politimesteren i den politikreds, i hvilken udlændingens opholdskommune er beliggende.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

15 Baris Ünal indrejste den 24. februar 2004 i Nederlandene på grundlag af en foreløbig opholdstilladelse. Ved afgørelse af 2. september 2004 blev han, med henblik på at kunne tage ophold »hos sin kæreste A.M. De Sousa van der Molen«, meddelt en tidsbegrænset opholdstilladelse med gyldighed fra den 29. marts 2004. Opholdstilladelsen bar desuden påtegningen »arbejde tilladt; beskæftigelsestilladelse ikke påkrævet«.

16 Baris Ünal bosatte sig hos A.M. De Sousa van der Molen i 't Zandt kommune (Nederlandene).

17 Gyldigheden af Baris Ünals opholdstilladelse blev den 26. juli 2005 forlænget indtil den 21. april 2006, og den 4. maj 2006 blev den forlænget indtil den 1. marts 2009. I de nye opholdstilladelser var fortsat anført et vilkår om at tage ophold hos kæresten samt påtegningen »arbejde tilladt; beskæftigelsestilladelse ikke påkrævet«.

18 Baris Ünal indgik den 8. maj 2006 en vikarkontrakt med henblik på beskæftigelse som produktionsmedarbejder i en virksomhed i Nunspeet (Nederlandene), der er beliggende ca. 150 kilometer fra hans bopæl i 't Zandt. Den 21. november 2007 indgik han med samme vikarbureau en ny kontrakt, der var gyldig til den 21. november 2008. På grundlag af denne kontrakt fortsatte Baris Ünal med at arbejde for den samme virksomhed i Nunspeet.

19 Den 4. juni 2007 indgav Baris Ünal en ansøgning om at få ændret vilkåret i opholdstilladelsen om »ophold hos kæresten A.M. De Sousa van der Molen« til »fortsat ophold«.

20 Den 28. december 2007 afslog Staatssecretaris denne ansøgning med den begrundelse, at Baris Ünal fra den 2. april 2007 ikke længere overholdt de vilkår, som hans tidsbegrænsede opholdstilladelse var underlagt. Staatssecretaris fandt, at forholdet mellem Baris Ünal og A.M. De Sousa van der Molen var ophørt den 2. april 2007, eftersom Baris Ünal på denne dato var flyttet ind i en lejlighed i Lelystad (Nederlandene), mens A.M. De Sousa van der Molen fortsat var registreret i folkeregisteret i 't Zandt kommune.

21 I en anden afgørelse af 7. februar 2008 fastslog Staatssecretaris, at Baris Ünal ikke havde ret til en forlængelse af sin opholdstilladelse i medfør af afgørelse nr. 1/80, eftersom han den 2. april 2007 havde haft lovlig beskæftigelse hos den samme arbejdsgiver i under et år. Hans opholdstilladelse blev som følge heraf inddraget med tilbagevirkende kraft fra den 2. april 2007.

22 Ved afgørelse af 31. juli 2008 afviste Staatssecretaris Baris Ünals klager over afgørelserne af 28. december 2007 og 7. februar 2008. Staatssecretaris anførte navnlig, at i mangel af oplysninger, der objektivt kunne efterprøves, kunne der ikke fæstes lid til Baris Ünals udtalelser, hvorefter han selv og hans tidligere samlever begge var flyttet til Lelystad, og A.M. De Sousa van der Molen kun havde beholdt sin lejlighed i 't Zandt for det tilfælde, at hun ikke kunne trives i Lelystad. En skriftlig erklæring — fremlagt af Baris Ünal og udarbejdet af hans tidligere samleverske — som bekræftede, at deres forhold først var ophørt senere, blev ikke anset for et tilstrækkeligt bevis.

23 Ved dom af 6. juli 2009 frifandt Rechtbank 's-Gravenhage (førsteinstansret i Haag) Staatssecretaris i den sag, som Baris Ünal havde anlagt til prøvelse af den afgørelse, hvorved hans klager blev afvist. Baris Ünal appellerede derfor denne dom til Raad van State.

24 Den forelæggende ret har anført, at den på grundlag af dom af 18. december 2008, Altun (sag C-337/07, Sml. I, s. 10323), er i tvivl om, hvordan hovedsagen skal afgøres. I denne dom fastslog Domstolen, at inddragelse af en opholdstilladelse ikke havde nogen følger for den pågældende arbejdstagers familiemedlemmers opholdsret i henhold til artikel 7, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, såfremt disse familiemedlemmer allerede havde erhvervet opholdsret på inddragelsesdatoen. Enhver anden løsning ville være i strid med retssikkerhedsprincippet.

25 Raad van State ønsker oplyst, om denne retspraksis finder anvendelse på virkningerne af en inddragelse med tilbagevirkende kraft af en tyrkisk arbejdstagers opholdstilladelse, idet det endvidere må tages i betragtning, at sidstnævnte ikke i den foreliggende sag har udvist svigagtig adfærd.

26 Raad van State har derfor besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 6, stk. 1, første led, i […] afgørelse nr. 1/80 […], også henset til retssikkerhedsprincippet, til hinder for, at de nationale myndigheder i en situation, hvor der ikke foreligger svigagtig adfærd, efter udløbet af den periode på et år, der omhandles i førnævnte artikel 6, stk. 1, første led, inddrager en tyrkisk arbejdstagers opholdstilladelse med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor arbejdstageren ikke længere opfylder det nationalretlige grundlag, på hvilket opholdstilladelsen blev udstedt?«

Om det præjudicielle spørgsmål

27 Med det præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at den er til hinder for, at de kompetente nationale myndigheder inddrager en tyrkisk

arbejdstagers opholdstilladelse med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor arbejdstageren ikke længere opfylder det nationalretlige grundlag, på hvilket opholdstilladelsen blev udstedt, når nævnte arbejdstager ikke har udvist svigagtig adfærd, og hvor inddragelsen sker efter udløbet af den periode med lovlig beskæftigelse på et år, der omhandles i nævnte artikel 6, stk. 1, første led.

28 De rettigheder, som indrømmes tyrkiske arbejdstagere ved artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80, udvides gradvist i forhold til varigheden af udøvelsen af lovlig lønnet beskæftigelse og har til formål i stigende grad at konsolidere den pågældende persons forhold i værtsmedlemsstaten (jf. bl.a. dom af 10.1.2006, sag C-230/03, Sedef, Sml. I, s. 157, præmis 34).

29 Det fremgår således af artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, at en tyrkisk arbejdstager efter et års lovlig beskæftigelse har ret til at udøve lønnet beskæftigelse hos den samme arbejdsgiver.

30 Ifølge Domstolens praksis indebærer den effektive virkning af denne ret uundgåeligt, at arbejdstageren har en tilsvarende opholdsret (jf. bl.a. dom af 7.7.2005, sag C-383/03, Dogan, Sml. I, s. 6237, præmis 14).

31 For at en tyrkisk arbejdstagers beskæftigelse i værtsmedlemsstaten er lovlig i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, er det en forudsætning, at hans situation på denne medlemsstats arbejdsmarked er stabil og ikke kun foreløbig, således at opholdsretten er uomtvistet (dom af 16.12.1992, sag C-237/91, Kus, Sml. I, s. 6781, præmis 22, og Altun-dommen, præmis 53).

32 Det er i den foreliggende sag ubestridt, at perioden med lovlig beskæftigelse som omhandlet i artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 begyndte at løbe den 8. maj 2006, hvor Baris Ünal påbegyndte lønnet beskæftigelse. Staatssecretaris' afgørelse om afslag på at ændre vilkåret i Baris Ünals opholdstilladelse om at »tage ophold hos kæresten A.M. De Sousa van der Molen« blev truffet den 28. december 2007, dvs. mere end halvandet år efter at Baris Ünal påbegyndte lønnet arbejde hos den samme arbejdsgiver. Dette afslag var imidlertid baseret på den omstændighed, at sagsøgeren i hovedsagen — eftersom hans forhold til A.M. De Sousa van der Molen var ophørt den 2. april 2007 — fra denne dato ikke længere overholdt de vilkår, som hans opholdstilladelse var underlagt.

33 Både afgørelsen af 28. december 2007 og afgørelsen af 7. februar 2008, som inddrog Baris Ünals opholdstilladelse, har dermed tilbagevirkende kraft fra den 2. april 2007, dvs. inden Baris Ünal havde tilbagelagt et års lovlig beskæftigelse i Nederlandene.

34 Den nederlandske regering har gjort gældende, at Baris Ünal ikke kan drage fordel af de rettigheder, der følger af artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80.

35 Ifølge denne regering kan en tyrkisk arbejdstagers opholdsret ikke anses for uomtvistet, såfremt arbejdstageren i løbet af det første års beskæftigelse ikke længere overholder de vilkår, som hans opholdstilladelse er underlagt. Fra dette tidspunkt kan de beskæftigelsesperioder, som arbejdstageren har tilbagelagt, følgelig ikke tages i betragtning med henblik på at opnå de rettigheder, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80. I henhold til Domstolens praksis opfylder Baris Ünal således ikke betingelsen om et års lovlig beskæftigelse.

36 Et sådant argument kan ikke lægges til grund.

37 Det bemærkes, at Domstolen i den sag, der gav anledning til Kus-dommen, skulle tage stilling til, om en tyrkisk statsborger, der havde fået opholdstilladelse i en medlemsstat for dér at indgå ægteskab med en statsborger fra denne stat, og som havde været beskæftiget i over et år hos samme arbejdsgiver med gyldig arbejdstilladelse, havde ret til at få fornyet sin arbejdstilladelse i henhold til artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, selv om hans ægteskab på det tidspunkt, hvor der skulle træffes afgørelse om ansøgningen om fornyelse, allerede var opløst.

38 Domstolen fastslog indledningsvis i nævnte dom, at det ifølge artikel 6, stk. 1, første led, er tilstrækkeligt, at en tyrkisk arbejdstager har haft lovlig beskæftigelse i over et år for at få ret til forlængelse af sin arbejdstilladelse hos samme arbejdsgiver, idet anerkendelsen af denne ret i henhold til denne bestemmelse ikke er afhængig af andre betingelser, herunder de betingelser, hvorunder han har opnået indrejse- og opholdsret (Kus-dommen, præmis 21).

39 På denne baggrund udtalte Domstolen, at en tyrkisk arbejdstager, der har udøvet beskæftigelse i over et år på grundlag af en gyldig arbejdstilladelse, skal anses for at opfylde de betingelser, der er fastsat i artikel 6, stk. 1, første led, også selv om hans opholdstilladelse oprindeligt blev meddelt ham til et andet formål end udøvelse af lønnet arbejde (Kus-dommen, præmis 23).

40 Det skal således efterprøves, om Baris Ünal på baggrund af den beskæftigelsesperiode, som han tilbagelagde fra den 8. maj 2006 til den 7. maj 2007, kan anses for at have opfyldt betingelsen om et års lovlig beskæftigelse i henhold til artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80, selv om forholdet mellem ham og A.M. De Sousa van der Molen angiveligt ophørte den 2. april 2007.

41 På EU-rettens nuværende udviklingstrin berører afgørelse nr. 1/80 ikke på nogen måde medlemsstaternes kompetence til at nægte tyrkiske statsborgere ret til at indrejse på staternes område og at tage deres første beskæftigelse dér. Denne afgørelse er i princippet heller ikke til hinder for, at medlemsstaterne knytter betingelser til deres beskæftigelse i det første år som anført i artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 (jf. dom af 30.9.1997, sag C-36/96, Günaydin, Sml. I, s. 5143, præmis 36).

42 Artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 kan imidlertid ikke fortolkes således, at det er tilladt en medlemsstat ensidigt at ændre omfanget af ordningen med gradvis integration af tyrkiske statsborgere på værtsmedlemsstatens arbejdsmarked, således at en arbejdstager, som er meddelt tilladelse til at indrejse på statens område, og som dér uafbrudt har haft en reel, faktisk erhvervsmæssig beskæftigelse i mere end et år hos samme arbejdsgiver, afskæres fra de rettigheder, som han ifølge bestemmelsens tre led gradvist opnår i forhold til beskæftigelsens varighed (jf. dom af 26.11.1998, sag C-1/97, Birden, Sml. I, s. 7747, præmis 37).

43 En sådan fortolkning ville medføre, at afgørelse nr. 1/80 ville miste sit indhold og helt ville blive berøvet sin effektive virkning (jf. dom af 19.11.2002, sag C-188/00, Kurz, Sml. I, s. 10691, præmis 55).

44 Artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80 er affattet generelt og ubetinget, da den ikke giver medlemsstaterne mulighed for at begrænse de rettigheder, som bestemmelsen umiddelbart tillægger tyrkiske arbejdstagere (jf. bl.a. Birden-dommen, præmis 38).

45 Domstolen har herved allerede fastslået, at beskæftigelsesperioder, som en tyrkisk statsborger har tilbagelagt på grundlag af en opholdstilladelse, der er udstedt som følge af svigagtig adfærd, som har ført til en straffedom, ikke beror på en stabil, men

derimod på en foreløbig situation, idet den pågældende ikke inden for de omhandlede perioder havde haft lovlig opholdsret (jf. bl.a. dom af 5.6.1997, sag C-285/95, Kol, Sml. I, s. 3069, præmis 27, og af 11.5.2000, sag C-37/98, Savas, Sml. I, s. 2927, præmis 61).

46 En tyrkisk arbejdstager opfylder heller ikke betingelsen om at have haft lovlig beskæftigelse i værtsmedlemsstaten, når han har udøvet denne beskæftigelse på grundlag af en opholdsret, som han alene har fået tildelt i henhold til nationale bestemmelser, der giver ret til midlertidigt ophold i denne stat, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles (jf. i denne retning dom af 20.9.1990, sag C-192/89, Sevince, Sml. I, s. 3461, præmis 31, og Kus-dommen, præmis 18).

47 Det fremgår af denne doms præmis 45 og 46, at beskæftigelse, som en tyrkisk statsborger har udøvet på grundlag af en opholdstilladelse, der er udstedt som følge af svigagtig adfærd og som har ført til en straffedom, eller en foreløbig opholdstilladelse, der kun er gyldig, indtil der foreligger en endelig afgørelse med hensyn til opholdsretten, ikke kan skabe rettigheder for den pågældende i henhold til artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80.

48 Det fremgår imidlertid af forelæggelsesafgørelsen og af selve det præjudicielle spørgsmåls ordlyd, at Baris Ünal i hovedsagen ikke har udvist svigagtig adfærd.

49 Baris Ünal havde endvidere ikke en midlertidig opholdstilladelse i Nederlandene, men en opholdstilladelse, der gav ham ret til frit at udøve lønnet beskæftigelse. Det er ubestridt, at Baris Ünal har overholdt værtsmedlemsstatens love og administrative bestemmelser om indrejse og beskæftigelse.

50 Som generaladvokaten har anført i punkt 52 i forslaget til afgørelse, ville det under disse omstændigheder være i strid med det almindelige princip om beskyttelse af velerhvervede rettigheder, som er fastslået i Domstolens praksis, såfremt det ikke anerkendes, at Baris Ünal i over et år har haft lovlig beskæftigelse i Nederlandene. Ifølge dette princip afhænger rettigheder, som en tyrkisk arbejdstager gyldigt kan påberåbe sig i henhold til en bestemmelse i afgørelse nr. 1/80, ikke længere af, at de omstændigheder, der gav anledning til, at rettighederne opstod, fortsat består, idet afgørelsen ikke opstiller en sådan betingelse (jf. dom af 22.12.2010, sag C-303/08, Bozkurt, Sml. I, s. 13445, præmis 41).

51 Denne konklusion underbygges i øvrigt af Domstolens praksis, således som den kommer til udtryk ved Altun-dommen. I denne dom udtalte Domstolen, at under hensyn til forbindelsen mellem de rettigheder, som tilkommer en tyrkisk arbejdstager i henhold til afgørelse nr. 1/80, og dem, som de familiemedlemmer, der har fået tilladelse til at bosætte sig med ham, kan påberåbe sig med støtte i afgørelsens artikel 7, kan en svigagtig adfærd fra denne arbejdstagers side have retlige virkninger for hans familiemedlemmer. Domstolen præciserede imidlertid, at disse virkninger skal vurderes i forhold til den dato, hvor de nationale myndigheder i værtsmedlemsstaten har truffet beslutningen om at trække arbejdstagerens arbejdstilladelse tilbage (Altun-dommen, præmis 56 og 57). Som det fremgår af denne doms præmis 59, skal de kompetente myndigheder således efterprøve, om familiemedlemmerne på denne dato har erhvervet ret til at få adgang til arbejdsmarkedet i værtsmedlemsstaten og en heraf følgende opholdsret i denne stat. Domstolen tilføjede i nævnte doms præmis 60, at enhver anden løsning ville være i strid med retssikkerhedsprincippet.

52 De beskæftigelsesperioder, som sagsøgeren i hovedsagen har tilbagelagt efter at have opnået opholdstilladelse, skal følgelig anses for at opfylde betingelsen om et års lovlig beskæftigelse i henhold til artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80.

53 Det forelagte spørgsmål skal herefter besvares med, at artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 skal fortolkes således, at den er til hinder for, at de kompetente nationale myndigheder inddrager en tyrkisk arbejdstagers opholdstilladelse med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor arbejdstageren ikke længere opfylder det nationalretlige grundlag, på hvilket opholdstilladelsen blev udstedt, når nævnte arbejdstager ikke har udvist svigagtig adfærd, og hvor inddragelsen sker efter udløbet af den periode med lovlig beskæftigelse på et år, der omhandles i nævnte artikel 6, stk. 1, første led.

Sagens omkostninger

54 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

Artikel 6, stk. 1, første led, i afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980 om udvikling af associeringen, som er vedtaget af det associeringsråd, der er oprettet ved aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet, skal fortolkes således, at den er til hinder for, at de kompetente nationale myndigheder inddrager en tyrkisk arbejdstagers opholdstilladelse med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor arbejdstageren ikke længere opfylder det nationalretlige grundlag, på hvilket opholdstilladelsen

blev udstedt, når nævnte arbejdstager ikke har udvist svigagtig adfærd, og hvor inddragelsen sker efter udløbet af den periode med lovlig beskæftigelse på et år, der omhandles i nævnte artikel 6, stk. 1, første led.

Underskrifter